ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଅଏଲ୍ କର୍ପୋରେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ପୌରପରିଷଦ ନିଗମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଏପ୍ରିଲ 7,1995

[ଜେ. ଏସ. ବର୍ମା ଏବଂ ସୁଜାତା ଭି. ମନୋହର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପୌରପରିଷଦ ଅଧିନିୟମ, 1956 - ଧାରା 138 (b) - ଗୃହ କର - କୋଠାର ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ - ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡ - ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡର ପ୍ରଭାବ ।

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ - ଅନୁଚ୍ଛେଦ 141 - ପ୍ରକ୍ରିୟା - ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମସାମୟିକ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପୌର ନିଗମ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ପରି କୌଣସି ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଧାରା ନଥିବା ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆଇନର ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନ୍ୟ କିଛି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ପୌର ନିଗମ, ଇନ୍ଦୋର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ରତ୍ନପ୍ରଭା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, [1977] 1 SCR 1017 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି *ଏହା ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ଯଦିଓ ଏହା ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସହିତ ଜଡିତ ଥିଲା* ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ଆବେଦନକାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ଅଦାଲତ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ :1. ପୌର ନିଗମ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b)ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଏକମାତ୍ର ସିଧାସଳଖ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଉଛି ରତ୍ନପ୍ରଭାଙ୍କ ମାମଲା ଏବଂ ଏହା ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ପୃଥକ କରେ ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟ ଆଇନରେ ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର

ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଏହି ଆଧାରରେ ଜଡିତ ଥିଲା ଯେ ସେଥିରେ ପୌର ନିଗମ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ପରି ଏକ ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଧାରା ନଥିଲା ।

କଲିକତା ନିଗମ ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମା ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1962] 3 SCR 49; ଦେୱାନ *ଦୌଲତ ରାୟ କପୁର ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ପୌର କମିଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି, [1980] 2* SCR 607; ଡ. ବଲବୀର ସିଂହ *ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ମହାନଗର ନିଗମ, ଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1985] 2 SCR* 439 ଏବଂ ମୋରଭି ପୌରପାଳିକା ବନାମ ଗୁଜରାଟ *ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1993] 2 SCR 803, ବିଚାରାର୍ଥେ* ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

2. କେବଳ ତିନିଜଣ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଏକ ବିଚାରପୀଠ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ, ରତ୍ନପ୍ରଭାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିକୁ ଏପରି ଭାବରେ ପଠିତ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ତାହା ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ । ରତ୍ନପ୍ରଭାଙ୍କ ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହା ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ବୋଲି ବିଚାର କରି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଭୁଲ କରିଥିଲେ । ଏପରି କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏପରି କିଛି କରିଥିଲେ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମସାମୟିକ ବିଚାରପୀଠ ମଧ୍ୟ କରିନଥିଲେ ଏବଂ କରିପାରିନଥିଲେ ।

3. ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ କେଶବ ମିଲ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ରେ ସୂଚିତ ପରୀକ୍ଷଣ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପରିପୂରଣ କରେ ନାହିଁ; ତେଣୁ ରତ୍ନପ୍ରଭାଙ୍କ ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

କେଶବ ମିଲ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ, [1965] 2 ଏSCR 908, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା : ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ (C) 7504/1995 ।

CR ସଂଖ୍ୟା 405/1992ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 28.9.94 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲ ଭି. ଆର. ରେଡ୍ଡୀ, ଏସ୍. କେ. ପୁରୀ ଏବଂ ଏଚ୍. କେ. ପୁରୀ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲଙ୍କ କଥା ଶୁଣିଲେ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ଷେପିତ *ରାୟ ପୌର ନିଗମ, ଇନ୍ଦୋର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ରତ୍ନପ୍ରଭା ଧଣ୍ଡା, ଇନ୍ଦୋର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ (1989) MPLJ 20 ରେ* ଏକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଖାରଜ ହୁଏ । ଏହି ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସଠିକତା ପ୍ରତି ଆପତ୍ତି ରହିଛି । ସମ୍ପୃକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ପୌର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1956 (ସଂକ୍ଷେପରେ "ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମ") ର ଧାରା 138 (b) ର ସଂରଚନା ସହିତ ଜଡିତ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

" କୌଣସି କୋଠାର ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ମୋଟ ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେବ, ଯେଉଁଥିରେ ଏପରି କୋଠା, ଏହାର ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ କୌଣସି ଆସବାବପତ୍ର ଯାହା ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ଉପଭୋଗ ପାଇଁ ଦିଆଯାଉ, ତାହା ସହିତ, ଆକଳନ ସମୟରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଭଡ଼ା ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇପାରେ, ମରାମତି ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଏବଂ ଏପରି ମୋଟ ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟରେ କୋଠାଟିର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଦଶ ପ୍ରତିଶତ ଭଡ଼ା କମ୍ ହେବ ।

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପୌର ନିଗମ, ଇନ୍ଦୋର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ *ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ* ରତ୍ନ ପ୍ରଭା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1977] 1 SCR 1017ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ର ସଠିକ୍ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ *ସିଧାସଳଖ ନିଷ୍ପତ୍ତିର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ମାମଲାଟି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର 3 ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ* ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହାର ବିପରୀତରେ ନାହିଁ । ତେବେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ୟ କେତେକ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳତା ରଖି ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ସମାନ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏକ ଭିନ୍ନ

ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ଲାଗୁ ହେଉଥିବା କେତେକ ଅଧିନିୟମରେ ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସନ୍ଦର୍ଭରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମ ପରି କୌଣସି ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡ ନଥିଲା । ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହା ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ, ଯଦିଓ ଏହା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହ ଜଡ଼ିତ, କାରଣ ଏହା ଦେୱାନ ଦୌଲତ ରାୟ କପୁର ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ ପୌର କମିଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି [1980] 2 SCR 607 ଏବଂ ଡ. ବଲବୀର ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି ବନାମ ମହାନଗର ନିଗମ, ଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, [1985] 2 SCR 439 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମସାମୟିକ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ ଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ଏହା ଏହି ଆଧାରରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିଲା *ଯେ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ)* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଆଉ ଏହା ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତି ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତର ସଠିକତା ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଆବଶ୍ୟକତା ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଆମ ମତରେ, ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ତାଙ୍କ ବିଚାରରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ ଯେ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଆବଦ୍ଧ କରେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 ଖଣ୍ଡ (b) ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଯାହା ସହିତ ଆମେ ଚିନ୍ତିତ, ତାହା ହେଉଛି ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲା । ଏହା କଲିକତା ନିଗମ ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମା ଦେବୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, [1962] 3 SCR 49 ରେ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପୃଥକ କରିଥିଲା ଯେ କଲିକତା ପୌର ନିଗମ ଆଇନ, 1923 ର ଧାରା 127 (a) ଯାହା ଉପରେ ପଦ୍ମା ଦେବୀ (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଆଧାରିତ ଥିଲା, ସେଥିରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ପରି ଏକ ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡ ନଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଅନ୍ୟ ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟ ଆଇନରେ ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଜଡିତ ଥିଲା, ତାହାକୁ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ ଏବଂ ପୃଥକ କରାଯାଇଥିଲା; ଏବଂ ଏହା ପରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଥିଲା :

" ଯେପରି କୁହାଯାଇଛି, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ କୌଣସି କୋଠାର ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ "ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଯାହା ବିଷୟ ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ" ମୋଟ ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ ଯାହା ପାଇଁ କୋଠାଟି "ଆକଳନ ସମୟରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ ଆଶା କରାଯାଇପାରେ" । ତେଣୁ ଆଇନର ଆବଶ୍ୟକତା ହେଉଛି ଯେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭଡ଼ା ମୂଲ୍ୟ କୋଠାର ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଚିତ, ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହା "ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ" । ଆମକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେବ, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ଯେ ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଆବାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି କୋଠାର ମାନକ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ହୋଇଛି ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ କିଛି ନାହିଁ, ତାହା ଏହାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭଡ଼ା ମୂଲ୍ୟ ହେବ, କିନ୍ତୁ, ଯେଉଁଠାରେ ଏହା ନୁହେଁ, ଏବଂ କୋଠାଟିକୁ କେବେବି ଛାଡ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଛି ଯେଉଁଠାରେ ଏହାର ମାନକ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିର କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଆବାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1961 ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ନଦେଇ ଏହାର ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ, ଆମ ମତରେ, ଖଣ୍ଡ (b) ରେ ଥିବା ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡ ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରଭାବ ପକାଇବ, ଏହାର ଅନ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଯେ ଭଡା ମୂଲ୍ୟ "ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ" ହେବା ଉଚିତ ।

ଆମେ ପଦ୍ମା ଦେବୀଙ୍କ ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛୁ । ସେଠାରେ ପରିସର ଭଡ଼ା ଉପରେ ଥିଲା ଏବଂ କଲିକତା ପୌର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1923 ର ଧାରା 127 (a) ରେ ଏକ ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡ ନଥିଲା ।ଏହି ଧାରାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ମୋଟ ବାର୍ଷିକ ଭଡ଼ା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯିବ, ଯେଉଁଥିରେ ଜମି କିମ୍ବା କୋଠା ମୂଲ୍ୟାୟନ ସମୟରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଭଡ଼ା ଦେବାକୁ ଆଶା କରାଯାଇପାରେ । "ଏହି ଅଦାଲତ "ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ" ଶବ୍ଦର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ବାହାରେ ଭଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣକୁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିଚାର କରିବା ଅସଙ୍ଗତ ହେବ । ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଅଧିକ ଭଡ଼ା ନେବା ଉପରେ ଦଣ୍ଡ ଲାଗୁ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହାକୁ ଅନାଦେୟ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲା । ତେଣୁ, ପଦ୍ମା ଦେବୀଙ୍କ ମାମଲା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ

ସହିତ ଆମେ ସହମତ ଯେ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ଵାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ବାହାରେ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିର କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ବୋଲି ବିଚାର କରିବା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ, ଏହା ଧାରା 138 (b) ର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ହେବ ନାହିଁ ଯେ ଯେହେତୁ ବିରାମ ଲଜ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ମାନକ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିର କରାଯାଇ ନାହିଁ, କୋଠାର ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିବା ପାଇଁ ପୌରପାଳିକା ଆୟୁକ୍ତ ଅନ୍ୟ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାନଦଣ୍ଡ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ, ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ଏପରି କିଛି ନାହିଁ ଯାହା ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଆବାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଳନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବ, ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏବଂ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟକୁ ପ୍ରାସାଦ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ମାନକ ଭଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରଖିପାରେ ।

XXX XXX XXX

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କଲିକତା ପୌର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ, 1923ର ଧାରା 127 ର ଶବ୍ଦାବଳୀ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ତର୍ଜମା କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଭାବିବାରେ ଏକ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ପ୍ରକୃତରେ ପଦ୍ମା ଦେବୀଙ୍କ ମାମଲା ସହିତ ସମାନ ।

(SCR ର 1019-20 ପୃଷ୍ଠାରେ)

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଦେୱାନ ଦୌଲତ ରାୟ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅନ୍ୟ ଏକ 3 ଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ ପଞ୍ଜାବ ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମ, 1911 ରେ ସମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ସମୟରେ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ *ଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ* ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ପୃଥକ କରିଥିଲେ ଯେ ପଞ୍ଜାବ ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କୌଣସି ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ନଥିଲା । ନିଃସନ୍ଦେହ, ଏପରି କରିବା ଦ୍ଵାରା, ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ନିଆଯାଇଥିବା ମତାମତ ଉପରେ ସଂକୋଚ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥିଲା କାରଣ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର *ଧାରା 138* (b) ରେ ଥିବା ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏହା ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଖାରଜ କରିବାର ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରିବ ନାହିଁ କାରଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଏକ ସମସାମୟିକ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଏହାକୁ ଖାରଜ

କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ କେବଳ ଏକ ବୃହତ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠକୁ ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ପଠାଇପାରିବେ, ଯାହା ସେ କରିନଥିଲେ ।

ଦିଲ୍ଲୀ ପୌର ନିଗମ ଅଧିନିୟମ 1957 ଏବଂ ପଞ୍ଜାବ ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମ 1911 ରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରାୟ ସମାନ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବା ପରେ, *ଦେୱାନ୍ ଦୌଲତ ରାୟ* (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରେ ଅନ୍ୟ 3 ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କରାଯାଇଥିଲା । *ରତ୍ନ ପ୍ରଭା* (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିଷୟରେ ଏଥିରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ନିକଟରେ, *ମୋରଭି ପୌରପାଳିକା ବନାମ ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ, [1993] 2 SCR 803* ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଉ ଏକ 3 ଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ବିଚାରପୀଠ ଗୁଜରାଟ ପୌରପାଳିକା ଅଧିନିୟମ 1963 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପରେ ବିଚାର କରିଥିଲେ । ଏହା ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା ଏବଂ ସୂଚିତ କରିଥିଲା ଯେ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ରେ "ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନରେ ଯାହା କିଛି ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ" ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡର ଉପସ୍ଥିତି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ପୃଥକ କରିଥିଲା ଏବଂ ଯେହେତୁ ଗୁଜରାଟ ଅଧିନିୟମରେ ଏପରି ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡ ନଥିଲା ଯେ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଗୁଜରାଟ ଅଧିନିୟମରେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇନଥିଲା ।

ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ)ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ *ଅଧିନିୟମର ଧାରା* 138 (b) ର ଶବ୍ଦବିନ୍ୟାସ ଉପରେ ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପୂର୍ବରୁ ବୁଝାଯାଇସାରିଛି ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ କରାଯାଇଛି କାରଣ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ରେ ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡର ଉପସ୍ଥିତି ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସେହି ଆଧାରରେ ଏହାକୁ *ପୃଥକ* କରିଛି । ସେହି ଆଧାରରେ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ)ମାମଲାରେ ପଦ୍ମଦେବୀ (ଉପରୋକ୍ତ)ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ପୃଥକ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ 3 ଜଣ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଏକ ବିଚାରପୀଠ କେବଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା, [1977] *1 SCR* 1017 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର *ନିଷ୍ପତ୍ତିକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ* କରିପାରିନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିକୁ ସେପରି ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ପାଇଁ ପଠନ କରାଯାଇପାରିନଥିଲା । 1989 ମସିହାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠ MPLJ 20, ଏହି ମତ ରଖିବାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଯେ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହା ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ । ,

ଏପରି କରିବା ଦ୍ୱାରା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପୀଠ ଏପରି କିଛି କରିଥିଲେ ଯାହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ସମସାମୟିକ ବିଚାରପୀଠ ମଧ୍ୟ କରିନଥିଲେ ଏବଂ କରିପାରିନଥିଲେ । 1989 MPLJ 20ରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ନଜିର ଆଇନ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 141ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ଉପରେ ଆଧାରିତ, ଯାହାକୁ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦୁଇଜଣିଆ ଖଣ୍ଡପୀଠର ମତ ନଜିର ଆଇନ ଏବଂ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 141ର ଭୁଲ ବୁଝାମଣା ଉପରେ ଆଧାରିତ, ତେଣୁ ଏହି ନ୍ୟାୟିକ ଶୃଙ୍ଖଳାର ବିଚ୍ୟୁତିକୁ ନେଇ ସମାଲୋଚନାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠର ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ସଲିସିଟର ଜେନେରାଲଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଦାଖଲ ହେଉଛି ରତ୍ନ ପ୍ରଭା, [1977] 1 SCR 1017 ରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ଏକ ଆବେଦନ, ଯାହା କେବଳ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପଲବ୍ଧ ନଥିଲା । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ର ପଦବିନ୍ୟାସ ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଏହି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଧାରଣ କରିଛି ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟରେ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟର ମୂଲ୍ୟାୟନ ଆଧାର ଗଠନ କରିଛି । ସେହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମରେ ଅପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ଖଣ୍ଡର ଉପସ୍ଥିତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ ପଦ୍ମ ଦେବୀ, (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ପୂର୍ବ ବୃହତ ବିଚାରପୀଠ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ପୃଥକ କରିଛି । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି *ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ* ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ହେଉଛି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 138 (b) ର ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଅର୍ଥବିନ୍ୟାସ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ, ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲା ସର୍ବଦା ଭିନ୍ନ ଥିଲା ଏବଂ ଏକ ବୃହତ ବିଚାରପୀଠ ଦ୍ୱାରା ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ପଠାଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ରତ୍ନ ପ୍ରଭା (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପୁନର୍ବିଚାର ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଆଧାର ନାହିଁ ।

କେଶବ ମିଲ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ଉତ୍ତର ବମ୍ବେ , [1965] 2 SCR 908 ରେ, ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସଠିକ୍ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ନିମ୍ନରେ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା :-

"…. ତେବେ, ଏହି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ କ୍ଷମତାକୁ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବେ କେତେକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୀମାବଦ୍ଧତା ଲାଗୁ କରିବାକୁ ଚାହିଁବେ ଏବଂ ନିଜର ପୂର୍ବ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ପୁନର୍ବିଚାର ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ଅନିଚ୍ଛୁକ ହେବେ, ଯଦି ଏହା *ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନହୁଏ ଯେ ଏପରି କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାରଣ ରହିଛି….ଯେତେବେଳେ ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଏ* ଯେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ନିଆଯାଇଥିବା ମତକୁ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଏହା ଏପରି ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ କାରଣ ହୋଇନପାରେ ଯେ ଯଦିଓ ପୂର୍ବ ମତଟି ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମତ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅବସରରେ ଯେଉଁ ବିକଳ୍ପ ମତକୁ ଚାପ ଦିଆଯାଏ ତାହା ଅଧିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ । ଏହାର ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କରିବା ସମୟରେ, ଏହି ଅଦାଲତ ନିଜକୁ ପଚାରିବା ଉଚିତ ଯେ ଜନହିତର ସ୍ୱାର୍ଥରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବୈଧ ଏବଂ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କାରଣ ପାଇଁ, ପୂର୍ବ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

(SCR ର ପୃଷ୍ଠା 921 ରେ)

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ଆମ ମତରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ କେଶବ ମିଲ୍ସ (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ସୂଚିତ ପରୀକ୍ଷଣ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପରିପୂରଣ କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆମେ ରତ୍ନପ୍ରଭା ମାମଲାରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟର ପୁନଃବିଚାର ପାଇଁ ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ।

ତେଣୁ ଉପରୋକ୍ତ କାରଣ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଏ. ଏସ୍.

ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

 କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।